

Examenopdracht: Muziek

Jasmien Van Den Bergh

Hanne Sperling

Valérie Stiennon 2 Balo C

Inhoudstafel

- **Hoe is ons werkstuk tot stand gekomen?**
- **Ons stepping'alfabet**
- **Inspiratiebronnen**
- **Achtergrondinformatie**
- **Integratie in de klas**
- **Stepping' binnen verschillende graden**
- **De verschillende werkvormen**
- **Voordelen van de werkvormen**
- **Aandachtspunten**
- **Doelen**
- **Bronnen**

1. Hoe is het werkstuk tot stand gekomen?

Wij kozen ervoor om een activiteit uit te werken rond het onderwerp steppin' dance. We zijn op dit onderwerp gekomen dankzij een film die Jasmien Van Den Bergh bekeken heeft. Valérie heeft zonder dat ze het wist zelf al eens kleine stukjes van stepping uitgevoerd tijdens een dansoptreden. Na het bespreken van het idee hebben we verschillende filmpjes bekeken op internet.

Uiteraard wouden we nog iets extra doen met het onderwerp. We zijn toen beginnen nadenken op welke manier we dit konden aanbrenge in de lagere school en toen kwamen we op het idee om het alfabet erbij te betrekken. Dit leek ons een leuke manier om er met de leerlingen aan te werken.

2. Ons stepping' alfabet

Hieronder volgt het hele alfabet samen met de bewegingen die bij elke letter horen. Om het visueel te maken in de lagere school hebben wij van elke beweging ook een foto gemaakt zoals ze uitgevoerd moet worden (zie bijlage) :

A. Klappen in de handen.	N. Klap onder je rechterbeen.
B. Met beide handen kloppen op de knieën.	O. Klap onder je linkerbeen.
C. Rechterhand op rechterknie slaan.	P. Klap achter de rug.
D. Linkerhand op linkerknie slaan.	Q. Sla met je rechterhand op je rechtervoet.
E. Sla met je beide handen op je borstkas.	R. Sla met je linkerhand op je linkervoet.
F. Sla met je rechterhand op je borstkas.	S. Schop je rechterbeen over de grond.
G. Sla met je linkerhand op je borstkas.	T. Schop je linkerbeen over de grond.
H. Knip met je vingers.	U. Draai al springend een kwart draai.
I. Knip met de vingers van je rechthand.	V. Armen over elkaar.
J. Knip met de vingers van je linkerhand.	W. Handpalmen tegen elkaar.
K. Spring in de lucht.	X. Sla beide vuisten op de vloer.
L. Stamp met rechtervoet op de grond.	Y. Sla je rechtervuist op de grond
M. Stamp met je linkervoet op de grond.	Z. Sla je linkervuist op de grond.

3. Inspiratiebronnen

- ❖ Filmpjes op youtube:

<http://www.youtube.com/watch?v=A9QhSKaBCtM&list=PLB768237C6EC4B66C>

In dit filmpje zie je een aantal kinderen zelf een steppin' dans doen in een toneelstuk, hieraan kan je zien dat zeker leerlingen van de lagere school de activiteit kunnen uitvoeren.

<http://www.youtube.com/watch?v=A5flg9ht0R0>

In dit filmpje zie je een battle van 2 groepen die tegen elkaar strijden door middel van steppin' dans, deze vorm van activiteit heeft ons dan ook geïnspireerd om een werkvorm uit te werken rond een battle.

- ❖ Het handenalfabet voor mensen die niet kunnen spreken --> gebarentaal
- ❖ Film "Stomp the yard"

4. Achtergrondinformatie

Stepping is een afro-amerikaanse dansstijl waarbij in oorsprong geen begeleidende muziek wordt gebruikt. Door middel van klappen, stampen en het maken van swingende, stoere moves creëer je het ritme met je eigen lichaam. Deze dansstijl is het leukst in groepsverband doordat het effect van de zelfgemaakte ritmes en geluiden dan wordt gemaximaliseerd. Steppin' dansen is een traditionele vorm van solodans, vaak omschreven als "percussieve dans", omdat de dansers het ritme met hun voeten stampen op de vloer.

Stepdance is ontstaan bij Afrikaanse slaven op de plantages in Amerika. Na het werk klopten zij het stof van hun kleren en stampten zij hun schoenen schoon. Al snel deden zij dit in een bepaald ritme, begeleid door swingende Gospelzang. Later, toen de blanke bazen het zingen en praten tijdens het werk op de plantages verboden, werd het ritmisch stampen en klappen ook een communicatiemiddel.

5. Integratie in de klas

Tussendoortje : zodat de kinderen niet de hele tijd op hun stoel blijven zitten en hun spieren eens kunnen losgooien.

→Tijd: 5 à 10 minuten

Hoekenwerk : bij bewegingsexpressie of muziek (muzische).

→Tijd: 15 à 30 minuten

Wanneer we het in hoekenwerk steken is het toch de bedoeling dat de leerlingen zelf ontdekken hoe steppin' dans in elkaar zit. Met het bekijken van filmpjes en het lezen van de uitleg ben je toch al even bezig.

Contractwerk : het kan dienen als differentiatie om verder te gaan op de les (differentiatie op interesse).

→Tijd: 15 à 30 minuten

Overkoepelende les : muziek/bewegingsexpressie en dansexpressie

→Tijd: 50 minuten

Voorbeelden van mogelijke reeksen die wij hebben uitgewerkt:

Reeks 1: LAAMAALAMALAA

Reeks 2: V/LWMWACDACDA

Reeks 3: LAMALML

Reeks 4:

→groep 1: //CDAA

→groep 2: L/AA//

De schuine strepen staan voor de tussenstoppen/pauzes.

Bij reeks vier worden er twee reeksen samen uitgevoerd. Dit is dan eerder voor de 3de graad.

Extra voorbeelden:

LAAANAOAPAK

QRFGN

LMKHYZZZ

6. Steppin' binnen de verschillende graden

1ste graad: In het eerste en tweede leerjaar is het niet aan te raden om meteen te werken met een volledig alfabet, omdat het voor hen veel te moeilijk is om dit allemaal te onthouden in één les. Je kan het beter aanleren verspreid over verschillende lessen en steeds verder opbouwen. Wat je hierbij zeker kan helpen is het onderwerp aanbieden als tussendoortje, op die manier blijf je het in kleine stukjes oefenen en sluit het ook meteen aan bij het herhalingsprincipe.

2de graad: In het derde en vierde leerjaar kan je zeker en vast wel al werken met het volledige alfabet, op die manier is er een uitdaging voor de kinderen. Je begint met kleine reeksen en voegt er telkens een volgend element aan toe, dus je werkt van makkelijk naar moeilijk (het geleidelijkheidsprincipe). Bij deze leeftijdscategorie kan je de leerlingen al laten experimenteren met het in canon verwerken van de bewegingen.

3de graad: In het vijfde en zesde leerjaar kunnen de leerlingen al zelf reeksen maken met de letters van het alfabet om zo een geheel te vormen. Wat ze hierbij ook kunnen doen is zelf zoeken naar bewegingen en hiervan foto's maken, hierbij zetten ze dan de letters of cijfers die met de bewegingen overeenkomen. Ze maken verschillende reeksen van hetgeen ze zelf gemaakt hebben en dit mogen ze dan uiteraard filmen en aan andere groepjes aanleren. Als afsluiter van de les kan je dan de leerlingen in groepjes laten battlen.

7. De verschillende werkvormen

- ❖ Van trage naar snelle bewegingen.
- ❖ Van gemakkelijk naar moeilijk (geleidelijkheidsprincipe).
- ❖ In Canon: één iemand begint met de pasjes, de andere vallen in met dezelfde bewegingen (alleen een tel later) en iedereen valt dan uiteindelijk samen en stopt op hetzelfde moment.
- ❖ Je kan de leerlingen een battle tegen elkaar laten uitvoeren.
- ❖ Je kan ze verschillende reeksen door elkaar laten uitvoeren.
- ❖ In een derde graad kan je de kinderen zelf een reeks laten noteren en uitvoeren.
- ❖ Door middel van een competitie spel: de leerkracht schrijft telkens een reeks aan het bord en de leerlingen krijgen de tijd om te kijken op de hulpkaart welke bewegingen overeenkomen met de reeks aan bord. De leerkracht telt tot 3 en de leerlingen moeten allemaal samen op hetzelfde, afgesproken ritme de reeks uitvoeren. Degene die fout is, valt af en moet gaan zitten op zijn stoel. Die dat als laatste overblijft is gewonnen. Belangrijk hierbij is dat je dit doet als extra opdracht en de tijd beperkt houdt, zodat de motivatie er bij iedereen in blijft. Ook voor degene die al vanaf het begin op hun stoel moeten blijven zitten, mag het niet te lang duren!

8. Voordelen van de werkvormen

- Je hebt niet veel plaats nodig, omdat de leerlingen de bewegingen ook vaak ter plaatste kunnen uitvoeren.

- Veel materiaal komt er niet aan te pas: buiten filmpjes en een hulppkaart heb je enkel je eigen lichaam nodig.

- Er kan op enorm veel niveaus gedifferentieerd worden:

❖ Interesse:

→ Wanneer de leerlingen van de derde graad zelf hun reeksen in elkaar mogen steken, kiezen ze uiteraard de bewegingen die zij graag doen en goed kunnen.

❖ Tempo:

→ Je kan zeer veel variëren in trage en snelle ritmes. Bij een snel ritme kies je voor snelle en krachtige bewegingen. Bij een traag ritme ga je eerder voor de losse bewegingen waarbij je meer tijd kan besteden om ze uit te voeren.

❖ Ontwikkelingsniveau:

→ Leerlingen gaan via de bewegingen zichzelf ontdekken en hun eigen kunnen aanvoelen. Leerlingen die wat meer in hun schuld gekeerd zijn gaan hun grenzen verleggen.

❖ Leerstijl:

→ Je hebt leerlingen die heel snel weg zijn met de bewegingen door ze maar 1x te bekijken, het zijn kinderen die een goed visueel geheugen hebben en snel dingen oppikken. Anderen moeten meer nadenken bij de bewegingen, want het komt niet allemaal vanzelf (oefening baart kunst!)

- Je hebt niet veel tijd nodig om het aan te leren, indien je echt niet veel tijd hebt kies je uiteraard best voor korte reeksen.

- Je kan er op blijven voortbouwen, het is nooit afgerond.

- Het is vakoverschrijdend: zowel muziek, dansexpressie als bewegingsexpressie komen aan bod.

- Je kan het toepassen in elke graad, mits enkele aanpassingen van de activiteiten.

- Een gemakkelijke organisatie van de klas: enkel wat banken moeten verschoven worden om wat ruimte te creëren.

9. Aandachtspunten

Organiseer de klas zo dat de leerkracht zichtbaar is voor iedereen: een spiegel is hierbij een handig hulpmiddel.

Als je de passen aanleert doe je dit best in spiegelbeeld zodat de leerlingen de passen duidelijk zien en zo verlies je de leerlingen ook niet uit het oog.

Maak het voor de leerlingen zo visueel mogelijk door gebruik te maken van media.

De leerlingen moeten ver genoeg van elkaar staan, zodat ze niet tegen elkaar botsen bij het uitvoeren van specifieke armbewegingen.

10. Doelen

1. Intensief gebruik maken van alle zintuigen.

geconcentreerd - stil staan - mogelijkheden verkennen

2. De wereld, en in het bijzonder de muzische expressie daarvan, met een open houding benaderen.

verwondering - nieuwsgierig - zonder vooroordelen

8. Genieten van een kunstzinnige expressie of een kunstwerk

eigen creaties koesteren – bewondering voor kunstwerken

13. Erop gericht zijn muzische expressiemogelijkheden te exploreren en ermee te experimenteren

tijd nemen - onderzoeken – belangstelling - materialen en instrumenten – experimenteren

16. Gericht zijn op een oorspronkelijke vormgeving

niet alledaags - platgetreden paden - eigen weg - eigen stijl

18. Werken vanuit geloof in eigen kunnen

vertrouwen in eigen manier - oorspronkelijke stijl – jezelf durven tonen

19. Genoegen beleven aan muzisch bezig zijn

jezelf ontdekken – dit delen met de anderen – nabijheid van de anderen

11. Bronnen

Film "Stomp the yard"

<http://www.maxmusic.nl/workshops/iongeren/SteppingWorkshop/>

(geraadpleegd op 24/05/13)

<http://www.freewebs.com/step-dance/> (geraadpleegd op 24/05/13)

http://sodoubleu.pghouten.nl/index.php?option=com_content&view=article&id=5:stepdance&catid=2:standaard&Itemid=7 (geraadpleegd op 24/05/13)

<http://www.youtube.com/watch?v=A9QhSKaBCtM&list=PLB768237C6EC4B66C>

(geraadpleegd op 24/05/13)

<http://www.youtube.com/watch?v=A5flg9ht0R0> (geraadpleegd op 24/05/13)

<https://www.youtube.com/watch?v=LK3JS3spMgl> (geraadpleegd op 24/05/2013)

<https://www.youtube.com/watch?v=447TDoXGk8c> (geraadpleegd op 24/05/2013)

<https://www.youtube.com/watch?v=bmDztgpp2m4> (geraadpleegd op 24/05/2013)

www.muzisch.net (geraadpleegd op 08/06/13)